

**ATÉ ÀS
RAÍZES
DA LUSOFONIA**

Organização / Organisatie:
Português na Ugent
(Renata Enghels / Pedro Sena-Lino)
Embaixada de Portugal na Bélgica

COLÓQUIO
GENT

Conferentie "Tot de herkomst van de Lusofonie" N°2

Lusofone studies: Taalkunde, Literatuur en Geschiedenis [PT, NL]

Gent, 4 mei 2023

Presentatie

Is het mogelijk om de herkomst van wat we "Lusofonie" noemen in kaart te brengen en te identificeren? Zou het kunnen dat die herkomst niet enkel een Grieks-Latijns nalatenschap bevat, maar ook Joods, Visigotisch, Islamitisch, Inheems, Afrikaans, en Aziatisch?

Hoe wordt het op de dag van vandaag gemanifesteerd in de Lusofonie, en op welke manier? Hoe kunnen we die invloeden vinden in de humane wetenschappen, en vooral in de taal- en letterkunde? Welke strategieën van assimilatie, dissimilatie en overlapping van deze verschillende oorsprongen kunnen worden vastgesteld, en wat betekenen ze? In welke contactsituaties kunnen ze geobserveerd worden, en op welke manier?

Vertrekkend vanuit de taalkunde en literatuur, en door de analyse uit te breiden naar geschiedenis en culturele studies, heeft dit Lusofone colloquium, georganiseerd door de Universiteit Gent met de steun van Camões, I.P., als doel om bestaande onderzoeksvragen opnieuw te analyseren en om nieuwe interpretaties toe te laten. Zo kan dit colloquium bijdragen tot een bredere visie op wat we beschouwen als de Lusofonie, die verder reikt dan de categorieën opgelegd door het koloniale verleden.

Gastspreker: Cristina Flores (Universiteit Minho, Portugal)

De conferentie zal plaatsvinden op 4 mei, op de campus van de Universiteit Gent (4 mei, 9u-13u) en online (14u-15-17u). Het is mogelijk om de conferentie bij te wonen zowel in persoon als online na voorafgaande inschrijving.

De conferenties zullen enkel in het Portugees verlopen.

Organisatie

afdeling Portugees van UGent (Renata Enghels/ Pedro Sena-Lino)

Met de steun van

De Ambassade van Portugal in België
Instituut Camões, IP

Programma
4 mei 2023
Universiteit Gent
Faculteit Letteren en Wijsbegeerte
Blandijnberg 2

Deel I, op de campus (*)
9u-13u, Faculteitzaal

9u – Opening
De Ambassadeur van Portugal in België (te bevestigen)

9u15 – 10u15 Opening conferentie
Welke factoren bepalen de ontwikkeling van het Portugees als erfgoedtaal? Bewijs uit empirisch onderzoek met Lusofone kinderen.
Cristina Flores (Universiteit Minho, Braga, Portugal)

10u15-10u30 – Debat

10u30-11u – Koffiepauze

Panel 1: Literatuur en Cultuur

11u00-11u20
Amerindiaanse verscheidenheid in de Braziliaanse literatuur
Leonor Lourenço de Abreu (UCL, België)

11u20-11u40
Biomaps – literaire kaartbibliotheek: esthetische overwegingen met georeferentie
Maria de Fátima Lambert (ESE Porto, Portugal)

11u40-12u00
Een alchemistische romantiek: verstoring en mystiek in het werk van Natália Correia (1923-1993)
Pedro Sena-Lino (UGent, België)

12u00-12u15 – Debat

12u15-12u45
Erbetoon aan Natália Correia op haar honderdste verjaardag, met gedichten vertaald door de studenten van de UGent

13u-14u – Lunch (enkel na inschrijving)

Deel II, online (*)
14u15-17u, Leslokaal -1.92

Panel 2: Taalkunde

14u15-14u35

Pluricentrisch Portugees: taalkundige vernieuwingen in het Portugees van Mozambique

Alice Mevis (doctorandus op UCP, Braga, Portugal)

14u35-14u55

Op werkwoord gebaseerde connectoren in de Braziliaans Portugese variant
Camila da Cruz Clemente (doctorandus, UFSCar, Brasil)

14u55-15u15

Compleetieve constructies van interpersoonlijke manipulatie in het Oud-Portugees

Roberto Prezotto Jr (doctorandus, Unesp/Ibilce, Brasil)

15u15-15u30 – Debat

15u30-16u – Pauze

Panel 3: Tussen taal en literatuur

16u-16u20

De opdringerige aanwezigheid: de Lusitaanse invloed op de identiteit van inheemse volkeren in As Doenças do Brasil
Cynthia Paes Vergílio (U.Fluminense, Brasil)

16u20-16u40

Dialogische analyse van staat en academicus in een dekoloniaal perspectief van toespraken in het Portugees als toegevoegde taal
Alexandre Ferreira Martins (Hankuk University of Foreign Studies, Coreia do Sul)

16u40-17u – Debat en conclusies

(*) *Het is mogelijk om de conferentie te volgen in beide modaliteiten, zowel offline als online. In beide gevallen is het verplicht om vooraf in te schrijven op de website, tot 28 april, 8h.*

Openingconferentie

Welke factoren bepalen de ontwikkeling van het Portugees als erfgoedtaal? Bewijs uit empirisch onderzoek met Lusofone kinderen.

Deze lezing heeft als doel onderzoeksresultaten te presenteren over kinderen met een Lusofone achtergrond die leven in landen als Duitsland, Zwitserland, Frankrijk en Andorra. Het onderzoek wil het proces aantonen van het aanleren van de Portugese taal in de familiale kring, binnen een context waarin de taal wordt gezien als een minderheidstaal. We willen een aantal factoren laten zien die de taalkundige kennis van tweetalige kinderen vormen, namelijk de kwantiteit van contact met de Portugese taal binnen de familie (gemeten aan de hand van het aantal familieleden die Portugees spreken en aan de hand van de frequentie van het gebruik van de Portugese taal), de intensiteit van het contact (gemeten door de verschillende manieren waarop Portugees werd gebruikt), het niveau van formele training in Portugees (gemeten door het aantal lessen Portugees) en ontwikkelingsfactoren (zoals de leeftijd van de kinderen en leeftijd waarop zij tweetaligheid ontwikkelen). Tijdens deze lezing bespreken we de rol van deze variabelen in de ontwikkeling van de geërfde taal (Portugees), de rol van de meerderheidstaal (de officiële taal van het land waarin de kinderen wonen) en de rol van taalkundige variabelen (zoals *interlinguistic influence*). We besluiten met de manier waarop de resultaten de taalkundige keuzes kunnen beïnvloeden binnen families van Portugese migranten, en formuleren een aantal conclusies met betrekking tot het breder taalkundig beleid.

Cristina Flores is universitair hoofddocent aan de afdeling Duitse en Slavische studies van de School voor Kunsten, Letteren en Menswetenschappen van de Universiteit van Minho. Ze heeft gedocoreerd in de taalwetenschappen, Duitse Taalkunde (door UMinho, in samenwerking met de Universiteit van Hamburg/Duitsland).

Ze was directeur van het Centrum voor Humanistische Studies van UMinho (CEHUM) van 2019 tot 2022. Ze is directeur van de 'dubbele graad master' in Luso-Duitse Studies en lid van de richtlijncommissie van het doctoraat in de taalwetenschappen. Sinds 2008 coördineert ze en neemt ze deel aan verschillende onderzoeksprojecten die gericht zijn op de studie van de taalvaardigheid van tweetalige sprekers, onder meer in het Duits en het Portugees. Ze heeft haar werk gepubliceerd in verschillende internationale tijdschriften zoals *Journal of Child Language*, *International Journal of Bilingualism*, *Linguistic Approaches to Bilingualism*, *Bilingualism. Language and Cognition*, *GLOSSA*, *Language Learning*, *Probus*, *Languages*, enz.

Ze is adjunct-redacteur van de *Linguistic Approaches to Bilingualism* (John Benjamins) en *Heritage Language Journal* (Brill). Sinds oktober 2022 is ze voorzitter van de Portugese Vereniging voor Linguïstiek.